

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПЕЙО КР. ЯВОРОВ“-ВАРНА

ж.к. "Вл. Варненчик" – Директор: 052/510-543; Зам. Директор: тел.:052/510-518, 510-536;
Канцелария: 052/510-544; e-mail: yavorov_varna@abv.bg www.souyavorov-varna.com

ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА
УЧЕБНИЯ ДЕН
ЗА УЧЕБНАТА 2021/2022 ГОДИНА

Настоящият план е приет на заседание на Педагогически съвет
Протокол № 19/09.09.2021 г.

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

НАЧАЛО НА УЧЕБНАТА ГОДИНА: 15.09.2021год.

I, II, III и IV клас

I срок- 18 учебни седмици

II срок- 14 седмици /16 седмици за IV клас

ВАКАЦИИ: Съгласно заповед № РД-09-1804/ 31.08.2021г. на Министъра на МОН за учебната 2021/2022 г.

II. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден е разработена съгласно ЗПУО, Наредба №10 от 1.09.2016г. за организация на дейностите в училищното образование, Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие.

Редът, условията и начина на сформирването и организирането на целодневна организация на учебния ден /ЦОУД/ в СУ „П. Кр. Яворов“- гр. Варна е на основание чл. 102, ал.1, 2, 4 от ЗПУО, чл.71 (1), т.1 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование

III. ЦЕЛ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА:

Регламентиране на условията и реда за провеждане на ЦОУД за учениците от I-ви до IV-ти клас в СУ „П. Кр. Яворов“- гр. Варна с оглед подобряване на качеството на образователно- възпитателния процес и повишаване знанието и компетентностите у учениците.

IV. ПОДЦЕЛИ:

- 4.1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес при зачитане интересите, съобразно възможностите и възрастовите особености на учениците;
- 4.2. Повишаване мотивацията на учениците;
- 4.3. Създаване стимулираща детското развитие предметно-пространствена интерактивна среда, съответстваща на неговата индивидуалност и възможности за учене, съобразно специфичната му семейна среда;
- 4.4. Създаване на предпоставки за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности;
- 4.5. Уважение към индивидуалните различия на децата- стил на възприемане и учене, теми на работа, темперамент, потребности и интереси;
- 4.6. Изграждане на умения у учениците за самостоятелно преодоляване на трудностите, за упоритост и системност при усвояване на учебния материал.
- 4.7. Планиране и осъществяване на педагогически контрол върху работата на учениците в часовете и постигнатите от тях резултати.
- 4.8. Повишаване на функционалната грамотност на учениците.
- 4.9. Успешна интеграция и адаптация на учениците в училищната среда.
- 4.10. Създаване на условия за превенция на отпадането на ученици от училище.

- 4.11. Приобщаване на родителите към спецификата на УВП в целодневната организация на учебния ден.
- 4.12. Повишаване и поддържане на интереса на участниците в образователния процес към целодневната организация на учебния ден.

V. ЗАДАЧИ:

- 5.1. Допринасяне за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
- 5.2. Формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- 5.3. Провокиране интереса на децата в области, различни от учебното съдържание;
- 5.4. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците;
- 5.5. Удовлетворяване потребностите на учениците от активна дейност, спорт, изява, общуване и творчество.

VI. ИЗИСКВАНИЯ

1. Организация на дейностите при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)

1.1. В СУ „Пейо Кр. Яворов“ – гр. Варна, след съгласуване с финансиращия орган при наличие на необходимите санитарно – хигиенни условия и по желание на родителите, за учениците от I до IV клас вкл. се осъществява целодневна организация на учебния ден.

1.2. Като част от училищното обучение, целодневната организация на учебния ден се осъществява в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове съгласно разпоредбите на Наредбата за организация на дейностите в училищното образование чл.3 т.1, чл.4 т.1 и т.2 и чл.5.

1.3. При целодневна организация, съгласно чл.6 от Наредба №10 за организация на дейностите в училищното образование, задължителните учебни часове се съчетават с форми на самоподготовка, занимания по интереси, организиран отход и физическа активност.

1.4. Часовете по задължителните учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а часовете за самоподготовка – след обяд.

1.5. Брой на групите за ЦОУД и брой на учениците в тях:

- Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се определя съгласно чл.100, т.1 от Закона за предучилищно и училищно образование за определяне на паралелките, групите и броя на учениците в тях, съгласно ДОС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 01 септември.
- Нормативи за броя на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден:

– минимален норматив – 16 ученици;

– максимален норматив – 25 ученици.

- Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година.

1.6. Записване и отписване на учениците в групите за ЦОУД:

- Записването на учениците в групите става въз основа на заявление по образец, подадено от родител/ настойник/ на ученика.
- Броят на записаните ученици се коригира своевременно при записване или отписване.
- Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище.
- Отписването се извършва при отпадане или преместване на ученици от училището, или при заявено желание от родителя.

1.7. Отсъствия:

- При отсъствие на ученик от часовете, учителят поставя отсъствие в дневника на групата.
- За определяне на уважителните причини за отсъствие се прилага чл.53 и чл.54 от Наредбата за приобщаващо образование:

Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

- по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя/ представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
- поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родителя/ представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
- до 3 дни в една учебна година с разрешение и заповед на директора на училището въз основа на писмена молба от родителя/представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
- до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на решение на педагогическия съвет въз основа на писмено заявление от родителя.
- Когато ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е по някоя от уважителните причини, класният ръководител е длъжен да уведоми родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО- ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС В ЦОУД

1. Организация на часовете в ЦОУД - *Приложение № 1*

Часовете в ЦОУД са с продължителността на учебни часове в съответствие с чл. 103, ал.1, 2 от ЗПУО и чл.7, ал.1 и 7 от Наредба 10/01.09.2016г. за организацията на дейностите в училищното образование както следва:

- в I и II клас - тридесет и пет минути;
- в III и IV клас - четиридесет минути;

6.2.Часовете в ЦОУД се разпределят за деня в съответствие със стандартния вариант и включва следните режимни моменти:

7.1.Блок А- организиран отдих и физическа активност- 2 часа;

➤ часовете за организиране и провеждане на отдиха и физическата активност на учениците за създаване на здравословни навици се провеждат във физкултурен салон, училищна библиотека, училищен стол, закрит плувен басейн, физкултурна площадка или в училищния двор.

➤ организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване прехода към самоподготовка;

- организиране на обедното хранене.

Акценти:

- Разтоварване от умственото напрежение;
- Възпитателно взаимодействие;
- Поведенчески потенциал;
- Превенция при проява на агресия и намаляване на негативни прояви
-

7.2 Блок Б- самоподготовка- 2 часа;

Самоподготовка чрез:

- ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
- усвояване на начини и методи за рационално учене;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните предмети , подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- подготовка предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката си;
- консултации с учители по различни учебни предмети.

Консултациите се провеждат независимо от консултациите по чл.178, ал.1,т.5 от ЗПУО. Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката.

- Часовете за самоподготовка се провеждат съобразно учебните предмети за следващия учебен ден.

Акценти:

- Степенуване по трудност на учебните предмети;
- Съобразяване на задачите за самоподготовка с индивидуалните възможности на ученика.
-

7.3 Блок В- занимания по интереси /ЗИ/- 2 часа / - *Приложение № 2*

➤ създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците;

➤ удовлетворяване потребностите на учениците от активна дейност, изява, общуване и творчество;

- уважение към личността и индивидуалните различия на учениците;

➤ придобиване на компетентности в областта на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

➤ заниманията по интереси, съобразно тяхната специфика се провеждат от учителите в групите за целодневна организация на учебния ден, чрез дейности и проекти, свързани с интердисциплинарния комплекс в стая за занимания, игротека, физкултурни салони, закрит плувен басейн, училищна библиотека, физкултурна площадка и в училищния двор.

Акценти:

- Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.
- Ученици, включени в извънучилищни дейности /спортни клубове, школи и т.н./, могат да бъдат освобождавани от часовете за занимания по интереси в дните на провеждането им, за което се изисква декларация от родител.
- Допълване на обучението чрез занимателни игри и дейности.
- Създаване на емоционална и творческа среда.

В СУ“П. Кр. Яворов“ - гр. Варна през целия ден са осигурени медицинско обслужване и охрана.

Учителите в ЦОУД, които провеждат часовете от блоковете А, Б, В, с оглед повишаване на качеството на обучението, създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, както и работа в малки групи.

VIII. НОРМИ НА ПРЕПОДАВАТЕЛСКА РАБОТА

1. Нормата за преподавателска работа на учителите в ЦОУД е 30 /тридесет/ часа.
2. В рамките на нормата за **преподавателска работа** лицата, заемащи учителски длъжности в ЦОУД, провеждат дейности в групите, свързани с/ със:
  - самоподготовката на учениците, която включва:
    - планиране и организиране на образователно-възпитателния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
    - подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
    - избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
    - обмяна на информация за преподадения учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас.
  - организиран отдых и физическа активност на учениците, който включва:
    - организиране на обедното хранене на учениците;
    - организиране на отдиха и физическата активност на учениците;
    - наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиха на учениците;
    - провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др., за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им.
  - Заниманията по интереси по чл. 13, т. 2 и чл. 15, т. 3 от Наредбата за приобщаващо образование включват:
    - дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
    - изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортнотуристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

– обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 5, ал. 3 ЗПУО.

- Съгласно Чл.18.от Наредбата за приобщаващо образование заниманията по интереси по чл.17, т.1 може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор др.

- Консултации с ученици:

– насочване и съдействие за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;

– използване на консултациите като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа, с оглед засилване на самостоятелността на учениците.

- Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците – прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците;
- индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици;
- формиране на социални умения у учениците;
- дейности по опазване здравето и живота на учениците.

3. Извън основните дейности, определени в Наредбата, в рамките на 8- часовия работен ден учителите в ЦОУД изпълняват и **допълнителни дейности**:

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка – осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите, включително участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно – образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпили учители в ЦОУД;
- участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- координиране обмяната на добри практики между учителите в ЦОУД;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.

IX. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТИТЕ, ИЗВЪРШВАНИ В ГРУПИТЕ ЗА ЦОУД

1. Обяд и организиран отдых и физическа активност

- Чрез тези часове се **цели** разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка.

- Провеждат се в училищния стол, физкултурния салон, игротеката и спортните площадки.

2. Самоподготовка

- Основните **цели** на тези часове са:
- да допринасят за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
- да съдействат за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- да се стимулира любознателността и стремежа към знание;
- усъвършенстване на уменията за общуване и толерантност.

При провеждането на часовете по самоподготовка се спазват следните **дидактически изисквания**:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.
- самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а в създаване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилане на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това, е необходимо да се спазват следните основни моменти:
- да не се избързва с помощта;
- да се помага само толкова, колкото е нужно, за да се насочи ученикът към по-нататъшна самостоятелна работа;
- помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества.
- За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, се осигуряват консултации с учители по отделните учебни предмети (начални учители и учители специалисти).

3. Занимания по интереси.

- Имат за **цел** чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности:
- да предотвратят преумората ;
- да развиват и обогатяват детското мислене;
- да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания;
- да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация на учебния ден.

Заниманията по интереси се планират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището. Заниманията по интереси могат да включват:

- дидактически игри;
- спортни игри;
- запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците (домино, шах, лего игри и други);
- изготвяне на подходяща украса за празниците;
- лично творчество.

X. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧИТЕЛИТЕ ЗА РАБОТА В ГРУПИТЕ ПРИ ЦОУД

1. При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителите при ЦОУД опазват здравето и живота на учениците и съблюдают спазването на здравно – хигиенните норми и изисквания.
2. Учителите при ЦОУД осъществяват непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и разотиването на учениците.
3. Учителят при ЦОУД трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.
4. С оглед повишаване ефективността на самоподготовката учителят в групата поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.
5. Учителите при ЦОУД осъществяват комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.
6. При провеждане на занятията, с оглед повишаване на качеството на обучението учителите:
  - използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
  - създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
  - извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;
  - участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата при ЦОУД.
7. За да осъществяват ефективно дейностите при целодневното обучение, учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения да:
  - организират, направляват и контролират ефективно възпитателно-образователния процес;
  - създават позитивна възпитателна и учебна среда;
  - насърчават, подпомагат и мотивират учениците за самостоятелна работа.

XI. АДМИНИСТРАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ГОДИШНАТА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ:

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния ден се вписват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Дневник на групата при ЦОУД.
- Одобрява се от директора на училището в срок до 15 септември на всяка календарна година.
- Разглежда се и се приема с решение на Педагогическия съвет.
- Отворена е за допълнения, подобрения и изменения.

XII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.
2. Развитие на творческите способности на учениците и участие им в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.

3. Формиране у учениците, обхванати в ЦОУД, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.
4. Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.

ХІІІ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧИТЕЛ И РОДИТЕЛ:

- Учителят контролира, насочва и подпомага самоподготовката на всеки ученик; при отказ на ученика да работи родителите се уведомяват писмено;
- Учителят лично предава учениците на родителите им;
- При по-ранно прибиране родителите поемат ангажимент за самоподготовката на децата си;
- Прибирането на учениците е от 17,30ч. до 18,15ч.;
- Изключения от посочения по-горе график не са желателни и се допускат при предварителна уговорка с учителя;
- След 18,15ч. непредадените ученици остават да изчакат при портиера и хигиенистите, а учителят изяснява часа на прибиране и уведомява горепосочените лица; по време на изчакването учениците не напускат фойето на 1 етаж;
- Съвместно разясняват опасността от самоволно напускане двора на училището; при констатирани нарушения родителят се уведомява писмено;
- При неразположение на ученик веднага се уведомяват родителите, ученикът се изолира и се чакат родителите да вземат детето си от училище.

Забележка: Училищната програма за организация на учебния ден е отворена за допълнения и изменения.